

Asia: VN/1193/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Työllisyysrahastolta on pyydetty lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta.

Velvoitteidenhoitoselvitykset ja ilmiöselvitykset

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi ehdotetaan muutettavaksi Harmaan talouden selvitysyksiköstä annettua lakia niin, että Harmaan talouden selvitysyksikön toimialaa laajennettaisiin koskemaan myös muiden kuin organisaatiohenkilöasemassa olevien luonnollisten henkilöiden toimintaa. Selvitysyksikkö voisi jatkossa laatia ilmiöselvityksiä harmaan talouden ilmiöistä liittyen kaikkien luonnollisten henkilöiden toimintaan sekä laatia velvoitteidenhoitoselvityksiä myös sellaisista luonnollisista henkilöistä, joilla ei ole kytkentöjä organisaatioihin asemansa tai omistustensa perusteella.

Työllisyysrahasto kannattaa ilmiöselvitysten ja velvoitteidenhoitoselvitysten laajentamista koskemaan kaikkia luonnollisia henkilöitä. Ehdotettu muutos tehostaisi harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaa sekä viranomaisten välistä tiedonvaihtoa. Ilmiöselvityksissä käytetyn tietopohjan laajentaminen lisäisi tietoa harmaan talouden ja talousrikollisuuden ilmiöistä.

Työllisyysrahasto voi pyytää velvoitteidenhoitoselvitystä työttömyysvakuutusmaksujen määräämistä, perintää ja valvontaa koskevien tehtäviensä hoitamiseksi. Työllisyysrahastolla olisi

tarve pyytää velvoitteidenhoitoselvitystä muusta luonnollisesta henkilöstä kuin organisaatiohenkilöstä esimerkiksi silloin, kun työnantajana toimii luonnollinen henkilö.

Muut huomiot

Esityksessä ehdotetaan selvitysyksiköstä annettua lakia päivitettäväksi siten, että Työllisyysrahastolle laadittavan velvoitteidenhoitoselvityksen käyttötarkoitus vastaisi sanamuodoltaan työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa käytettyä sanamuotoa. Kyseessä olisi tekninen täsmennys nykytilaan verrattuna, eikä sanamuodon muuttaminen vaikuttaisi Työllisyysrahastolle laadittavien velvoitteidenhoitoselvitysten käyttötarkoitukseen. Työllisyysrahasto pitää selkeyden vuoksi hyvänä sitä, että lain sanamuotoa päivitetään vastaamaan nykytilaa.

Esityksessä ehdotetaan, että esitutkintaviranomaisten suorittama rikosten paljastaminen lisätään yhdeksi velvoitteidenhoitoselvityksen käyttötarkoitukseksi. Jotta esitutkintaviranomaiset saisivat velvoitteidenhoitoselvityksellä tarvitsemansa tiedot rikosten paljastamista varten, esityksessä ehdotetaan muutettavaksi verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain, työtapaturma- ja ammattitautilain sekä työntekijän eläkelain tiedonsaantisäännöksiä.

Työllisyysrahaston salassa pidettäviä tietoja työnantajien työttömyysvakuutusmaksuvelvoitteiden hoitamisesta voidaan antaa velvoitteidenhoitoselvityksellä niille viranomaisille, joilla on laissa säädetty oikeus saada nämä tiedot Työllisyysrahastolta.

Työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 22 b §:ssä säädetään Työllisyysrahaston oikeudesta työttömyysvakuutusmaksuja koskevien salassa pidettävien tietojen oma-aloitteiseen luovuttamiseen. Säännöksen nojalla salassa pidettäviä tietoja voidaan antaa edelleen rikosten selvittämistä ja syytteesenpanoa varten.

Jos tarkoituksena on, että esitutkintaviranomainen voisi saada rikosten paljastamista varten velvoitteidenhoitoselvityksellä Työllisyysrahastolta tiedot työnantajan työttömyysvakuutusmaksuvelvoitteiden hoitamisesta, tulisi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 22 b §:ää muuttaa niin, että tiedot voitaisiin antaa myös rikosten paljastamista varten.

Muilta osin Työllisyysrahastolla ei ole lausuttavaa esityksen sisällöstä.

Metsämäki Janne
Työllisyysrahasto

Kauppinen Maria
Työllisyysrahasto